

ENVEUROPE

**Aplinkos kokybės ir pokyčių vertinimas
Europoje: LTER tinklas kaip kompleksiška
ir vieninga ekosistemų stebėsenos sistema**

NUOLATINIAI EKOSISTEMŲ TYRIMAI

„EnvEeuropa“ projektas pradėtas ir plėtojamas Europinio nuolatinių ekosistemų stebėjimų tinkle (LTER_Europa), apimančiame daugiau kaip 400 tyrimo objektų. Nuolatiniai Europos ekosistemų stebėjimai ir tyrimai įgalins tyrėjus keistis žiniomis, dalintis patirtimi ir siekti informacinės sistemos valdymo ir jos parametų bei metodų darnos. Įgyvendinus šias priemones bus pasiektas išsamesnis ekosistemų plėtros ypatumų suvokimas bei tobulesnis aplinkos valdymas. Tai taps objektyviu ES šalių aplinkos išsaugojimo politikos ir aplinkos išsaugojimo priemonių planavimo pagrindu.

„EnvEeuropa“ projektas skirtas padėti kurti vieningą ekosistemų kompleksškų, darnių ir nuolatinių stebėjimų tinklą, didžiausią dėmesį skiriant ekosistemų būklei, jų kaitos ir tendencijų priežastiniams ryšiams išaiškinti. Tikslo sieks 11 šalių, apibendrinamos mažiausiai 67 sausumos, gėlųjų vandenų, pelkių ir jūrų ekosistemų tyrimo objektų, priklausančių LTER Europa tyrimų tinklui, rezultatus.

Projekto teorinis pagrindas - bendra kompleksinė ekosistemų samprata ir savi- organizacija, o sudedamosios dalys - ekosistemų sandara ir jose vykstantys procesai. Vadovaujantis šia nuostata specialiai atrinkti parametrai bus panaudoti kaip ekosistemų būklės indikatoriai.

„EnvEeuropa“ projektas yra inicijuotas ir sudarytas atsižvelgiant į Bendrosios aplinkos informacinės sistemos tikslus ir sampratą (SEIS) bei Aplinkos ir saugumo globaliojo monitoringo plėtrą (GMES).

11

**Šalių ir per 40 Europos
organizacijų įtrauktų į projekto veiklą**

PROJEKTO DALYVIAI

Informacija ir kontaktai: <http://www.enveurope.eu> - enveurope@ismar.cnr.it
Kordinatorius: Alessandra Pugnetti (CNR-ISMAR) - Projekto vadybininkas: Mariangela Ravaioli (CNR-ISMAR)
Kordinavimo grupė: Paola Focaccia, Mauro Bastianini, Elisa Camatti, Loredana Alfari (CNR); Cristina Boccafogli,
Daniela Sani, Stefano Valentini (ASTER)
Projektas LIFE08 ENV/IT/000399 bendrai finansuojamas Europos Komisijos Programos LIFE + lėšomis (2010-2013)

Tyrimo objektai atstovauja pagrindinius aplinkos ir socialinius-ekonominius Europos gradientus

APLINKOS KOKYBĖS VERTINIMAS

Vykdam „EnvEeuropa“ projektą bus sukurta kompleksiška aplinkos valdymo sistema, įgalinanti tobulinti Aplinkos bendrąją informacinę sistemą (SEIS). Ši veikla leis naudotis semantiškai nuosekliais meta-duomenimis ir duomenų struktūromis, priimtinomis ir suprantamomis ne tik mokslininkų bendruomenei, bet ir politikams bei valdininkams.

Suderinti plataus Europos tinklo LTER parametrus ir metodus yra nepaprastai svarbu. Taigi „EnvEeuropa“ projekto įgyvendinimas ne tik padės suderinti parametrus ir metodus, bet ir leis atrinkti aplinkos kokybės ir jos kitimo dėl nepalankių natūralių ir antropogenizuotų veiksnių indikatoriumis, nustatytus remiantis nuolatiniais stebėjimais ir kartojamais tyrimais. Atrinkti bendri parametrai ir metodai, pateikiami visai LTER bendrijai būtinai turi būti siejami su galimybėmis taikyti nuotolinių tyrimų metodus bei globaliojo aplinkos monitoringo metodus. Aplinkos ir saugumo globalusis monitoringas (GMES) yra Europos programa, užtikrinanti žemės paviršiaus stebėseną.

Remiantis „EnvEeuropa“ projekto įgyvendinimo metu surinktais lauko tyrimų duomenimis bus pateikta ir apibendrinta informacija apie sausumos, gėlujų vandenų ir jūrų ekosistemų būklę ir kitimo tendencijas. Tai panaikins mokslininkų ir politikų nesutarimus bei padės mokslinį pagrindą ES šalių aplinkos politikos ir jos išsaugojimo planams kurti.

„EnvEeuropa“ koordinatorius: Italijos nacionalinė mokslų taryba, Jūros mokslų institutas, ITALIJA
EnvEurope partneriai: Federalinė aplinkos agentūra (AUSTRIJA); Biologinės įvairovės ir ekosistemų tyrimo institutas (BULGARIJA); Jyväskylä Universitetas (SUOMIJA); Senkenbergo tyrimų institutas ir gamtos istorijos muziejus (VOKIETIJA); Helmholtco aplinkos tyrimų centras (VOKIETIJA); Debreceno Universitetas (VENGRIJA); Vengrijos mokslų akademija (VENGRIJA); Italijos nacionalinis tyrimų centras (ITALIJA); Italijos nacionalinė miškų tarnyba (ITALIJA); Aleksandro Stulginskio universitetas (LIETUVA); Europos regioninis ekohidrologinis centras U/A Unesco - Tarptautinis Lenkijos mokslų akademijos institutas (LENKIJA); Pramoninių rajonų ekologijos institutas (LENKIJA); Bukarešto universitetas - Ekologijos ir miškų tyrimo fakultetas (RUMUNIJA); Vadybos institutas (RUMUNIJA); Ispanijos nacionalinė tyrimų taryba (ISPANIJA); Švedijos žemės ūkio mokslų universitetas (SVEDIJA)

50

Atrinktų, nuolat stebimų aplinkos kokybę ir jos kaitą apibūdinančių parametru

ŠALYS DALYVĖS

VALDYMO KOMITETO NARIAI IR ĮVAIRIOMS VEIKLOMS VADOVAUJANTYS ASMENYS

AUSTRIA MICHAEL MIRT, JOHANNES PETERSEIL/
Environment Agency Austria

BULGARIA SVETLA BRATANOVA-DONCHEVA/Institute
of Biodiversity and Ecosystem Research

FINLAND JUHA KARJALAINEN/University of Jyväskylä

GERMANY MARK FRENZEL/Helmholtz Centre for
Environmental Research; PETER HAASE/Senckenberg Research
Institute and Natural History Museum

HUNGARY MIKLÓS KERTÉSZ/Hungarian Academy of
Sciences; ILONA MÉSZÁROS/University of Debrecen

ITALY ALESSANDRA PUGNETTI, MARIANGELA RAVAIOLI,
GIORGIO MATTEUCCI, ROBERTO BERTONI/Italian National
Research Council; ENRICO POMPEI, FRANCO MASON/National
Forest Service of Italy; DANIELA SANI, STEFANO VALENTINI/
ASTER

LITHUANIA ALGIRDAS AUGUSTAITIS/Aleksandras
Stulginskis University

POLAND KINGA KRAUZE/European Regional Centre for
Ecohydrology under the auspices of UNESCO, International
Institute of the Polish Academy of Sciences; TOMASZ
STASZEWSKI/Institute for Ecology of Industrial Areas

ROMANIA CRISTIAN MIHAI ADAMESCU/University of
Bucharest; OVIDIU BADEA/Forest Research and Management
Institute

SPAIN RICARDO DÍAZ-DELGADO/Spanish National
Research Council

SWEDEN LARS LUNDIN/Swedish University of
Agricultural Sciences

PROJEKTO TYRIMO OBJEKTAI

- Jūrų tyrimo objektai
- Sausumos tyrimo objektai
- Gėlujų vandenų ir pelkių tyrimo objektai

